

Twój e-PIT: **WPISZ NASZ KRS 0000318482**

ZABEZPIECZENIE ROSZCZEŃ PIENIĘŻNYCH

STAN PRAWNY NA DZIEŃ 1 WRZEŚNIA 2025

Nazwa	Opis	Forma	Przykłady umów
Zaliczka¹	Zaliczka stanowi spełnienie przez jedną ze stron umowy części świadczenia przed terminem. Może dotyczyć świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. W przypadku wykonania zobowiązania zaliczka ulega zaliczeniu na poczet świadczenia wynikającego z umowy, a w przypadku niewykonania zobowiązania podlega zwrotowi w całości, chyba że umowa stanowi inaczej.	dowolna	umowa sprzedaży ² , umowa zlecenia ³ , umowa kontraktacji, umowa agencyjna, umowa komisu, umowa składu
Odsetki	Wyróżnia się odsetki zwykłe za korzystanie z cudzego kapitału oraz odsetki za opóźnienie. Co do zasady odsetki mają charakter uboczny wobec świadczenia głównego. W przypadku niewykonania zobowiązania przez jedną ze stron druga strona może żądać jego wykonania oraz odsetek w wysokości wskazanej w umowie.	dowolna	umowa pożyczki ⁴ , umowa zlecenia, umowa użyczenia
Przewłaszczenie na zabezpieczenie	Przewłaszczenie na zabezpieczenie może dotyczyć zarówno ruchomości, jak i nieruchomości. Polega na przeniesieniu własności rzeczy na wierzyciela i jednocześnie zobowiązaniu wierzyciela zwrotu rzeczy pod warunkiem należytego wykonania zobowiązania przez dłużnika. Mimo przejścia własności, rzecz pozostaje nadal we władaniu dłużnika. Zawierając w umowie postanowienie o przewłaszczeniu na zabezpieczenie należy ustalić kto do czasu wykonania umowy będzie zobowiązany do ponoszenia kosztów i ciężarów (np. podatków) związanych z rzeczą.	dowolna (dla nieruchomości wymagana jest forma aktu notarialnego)	umowa kredytu
Hipoteka⁵	Hipotekę można ustanowić na nieruchomości lub jej części, a także na prawie użytkowania wieczystego, spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu lub wierzytelności zabezpieczonej hipoteką. Hipoteka może jednocześnie zabezpieczać kilka wierzytelności z różnych umów przysługujących jednemu	akt notarialny oraz wymóg wpisu do księgi wieczystej	Umowa kredytu

¹ <https://mikroporady.pl/slownik-pojec/zaliczka>

² <https://mikroporady.pl/umowy/wyniki-wyszukiwania/grupa/umowy-sprzedazy/sortuj-wg/popularnosc>

³ <https://mikroporady.pl/umowy/umowa-zlecenia-wzor-dokumentu>

⁴ <https://mikroporady.pl/umowy/umowa-pozyczki>

⁵ <https://mikroporady.pl/slownik-pojec/hipoteka>

	wierzycielowi lub kilku wierzycielom, ale służących do sfinansowania tego samego przedsięwzięcia. Hipoteka zabezpiecza również roszczenia uboczne, np. roszczenia o odsetki.		
Klauzula waloryzacyjna	Strony umowy mogą uzgodnić, że wysokość świadczenia zostanie ustalona według określonego miernika wartości. Wprowadzenie klauzuli waloryzacyjnej ma na celu zabezpieczenie jednej ze stron umowy przed ryzykiem zmiany wartości pieniądza. Popularnym miernikiem wartości jest waloryzacja wskazanej w umowie kwoty o wskaźnik inflacji.	dowolna	umowa najmu, umowa dzierżawy
Poręczenie	Można żądać od drugiej strony zabezpieczenia wierzytelności poprzez poręczenie przez osobę trzecią, że w przypadku braku zapłaty przez drugą stronę, zapłata w całości zostanie wykonana przez tę osobę. Dla skuteczności poręczenia osoba trzecia musi być stroną umowy albo zostanie zawarta osobna umowa pomiędzy wierzycielem a osobą trzecią. Poręczyciel może odpowiadać za całość lub część długu. Poręczyciel może odpowiadać za dług do określonego terminu. Wierzyciel powinien niezwłocznie zawiadomić poręczyciela o opóźnieniu dłużnika w zapłacie pod rygorem ponoszenia odpowiedzialności odszkodowawczej wobec poręczyciela.	pisemna	umowa kredytu
Dobrowolne poddanie się egzekucji	Zawierając umowę można żądać, aby druga strona doręczyła akt notarialny, w którym podda się egzekucji co do określonej sumy pieniężnej lub rzeczy na podstawie art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego. Dobrowolne poddanie się egzekucji znacznie przyspiesza postępowania egzekucyjnego, co wynika z faktu, że w przypadku braku zapłaty wierzyciel może złożyć do sądu wniosek o nadanie aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności, a następnie udać się do komornika w celu wszczęcia egzekucji.	akt notarialny	umowa najmu ⁶
Zastaw rejestrowy	W celu zabezpieczenia wierzytelności można żądać obciążenia rzeczy ruchomej lub prawa (np. papiery wartościowe). Zastaw rejestrowy ma ten skutek, że w przypadku braku zapłaty przez dłużnika wierzyciel może zaspokoić się z rzeczy objętej zastawem, w tym poprzez przejęcie tej rzeczy na własność.	pisemna pod rygorem nieważności oraz wymóg wpisu do rejestru zastawów	umowa najmu ⁷
Kaucja	W celu zabezpieczenia roszczeń z tytułu nieprawidłowego wykonania umowy można żądać przeniesienia przez drugą stronę określonej sumy pieniężnej. Kaucja może podlegać uzupełnieniu. Instytucja charakterystyczna dla umów najmu. W przypadku nieprawidłowego wykonania zobowiązania, wierzyciel może potrącić swoje roszczenie z tego tytułu z kwotą kaucji. Natomiast w przypadku prawidłowego wykonania zobowiązania, wierzyciel zwraca dłużnikowi kaucję w całości.	dowolna	umowa najmu ⁸

⁶ <https://mikroporady.pl/umowy/umowa-najmu-lokalu-i-powierzchni>

⁷ <https://mikroporady.pl/umowy/umowa-najmu-lokalu-i-powierzchni>

⁸ <https://mikroporady.pl/umowy/umowa-najmu-lokalu-i-powierzchni>

Źródła:

1. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku kodeks cywilny. (Dz.U.2020.1740 t.j.);

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żaden fragment publikacji nie może być powielany lub rozpowszechniany w żadnej formie i w żaden sposób bez uprzedniego zezwolenia. Wszelkie znaki towarowe, znaki graficzne, nazwy własne, logotypy i inne dane są chronione prawem autorskim i należą do ich właścicieli © Fundacja Akademia Liderów Innowacji i Przedsiębiorczości dr Bogusława Federa.